

INFORMACJA O ODZNACZONYCH Krzyżem Wolności i Solidarności 24.09.2021 r.

Informacje biograficzne na podstawie treści uzasadnień wniosków o nadanie odznaczenia. Ze względu na skrótową formę nie odzwierciedlają w pełni patriotycznego zaangażowania odznaczonych osób.

1. Baranowska Alina

W latach 1980-1981 była aktywną działaczką NSZZ „Solidarność” na terenie Oddziału PKS w Garwolinie. Zaangażowana była w tworzenie struktur związkowych w tym przedsiębiorstwie. Zorganizowała i przeprowadziła zbiórkę pieniędzy wśród załogi na sztandar „Solidarność”, a następnie przewiozła ten sztandar, ukrywając pod ubraniami, z Miastkowa Kościelnego do Garwolina. Po wprowadzeniu stanu wojennego nadal utrzymywała kontakty z działaczami opozycyjnymi z Garwolina. Organizowała wyjazdy do Warszawy i uczestniczyła w Mszach świętych za Ojczyznę ks. Jerzego Popiełuszki. Brała także udział w uroczystościach religijno-patriotycznych w Garwolinie, m.in. w dniu 31.08.1984 roku pod pomnikiem J. Piłsudskiego. Uczestniczyła również w „spacerach” w Garwolinie w porze emisji Dziennika TV, które odbywały się w okresie od 18.08.1982 r. do 26.08.1982 r. Ponadto brała udział w rozpowszechnianiu w Garwolinie ulotek przewożonych z Katowic. We wrześniu 1986 roku przeprowadzono z nią rozmowę profilaktyczno-ostrzegawczą. Z powodu swej działalności pomijana była przez dyrekcję PKS w Garwolinie w awansach i nagrodach.

2. Bodys Stanisław

Zatrudniony w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego „PZL” Świdnik, wszedł w skład siatki kolporterskiej zajmującej się rozprowadzaniem na terenie w/w zakładu, podziemnego pisma „Robotnik”, rozpowszechnianego tam w latach 1979-1980. W okresie 10.05.1982-16.06.1982 r. był internowany w Ośrodku Odosobnienia w Lublinie. Zatrzymany, a następnie tymczasowo aresztowany w okresie 24.01.1984-24.07.1984. Prowadził działalność podziemną do 1989 r.

3. ks. Ciżmiński Jan

W latach 1970-1989 był moderatorem Ruchu Światło-Życie w diecezji lubelskiej, organizatorem spotkań i rekolekcji. Organizował turnusy oazowe młodzieży w Łabuniach i w Klemensowie. Z tego powodu znalazł się w konflikcie z władzami. W latach 1978-1987 kilkakrotnie był przez władze karany administracyjnie. W 1979 z powodu budowy Drogi Krzyżowej przy plebanii w Sitańcu wobec zarzutu nielegalnej budowy i nakazów rozbiórki był organizatorem trwających kilka miesięcy całodobowych dyżurów i modlitw parafian. Postępowanie administracyjne prowadzono wobec ks. Ciżmińskiego także za to, że odprawiał Msze św. w budynku remizy strażackiej w Bortatyczach i w miejscowości Czołki gm. Sitno oraz za wyremontowanie starej plebanii w Sitnie, wbrew wydanemu przez Naczelnika Gminy nakazowi rozbiórki i adaptowanie jej na potrzeby duszpasterstwa chorych. W 1981 roku ks. Ciżmiński został duszpasterzem „Solidarność” i „Solidarność” RI. Po 13.12.1981 r. przechował sztandar NSZZ „Solidarność” Węzła PKP Zamość. W 1982 roku w Sitańcu inspirował wiernych do modlitw w intencji internowanych. Od wiosny 1984 roku ks. Ciżmiński organizował rekolekcje dla rolników w Łabuniach i Klemensowie, w których uczestniczyli b. internowani i aktywni działacze NSZZ RI „Solidarność”. Dom Rekolekcyjny w Łabuniach, którego dyrektorem był ks. Ciżmiński był miejscem spotkań aktywu opozycji wiejskiej. We współpracy ze środowiskiem „S” RI, w latach 1983-1987 ks. Ciżmiński był współorganizatorem Duszpasterstwa Rolników Zamojszczyzny. W latach 1987-1989 ks. Ciżmiński był referentem duszpasterstwa rodzin diecezji lubelskiej, a w listopadzie 1988 roku uczestnikiem spotkania diecezjalnych duszpasterzy rodzin z Polski z Janem Pawłem II w Rzymie.

4. Cholewa Antoni

W latach 1980-1981 był zaangażowany w działalność NSZZ „Solidarność” w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku. Po ogłoszeniu stanu wojennego nie zaniechał działalności związkowej i uczestniczył w dniach 14-16 XII 1981 r. w strajku okupacyjnym w WSK. W czasie trwania strajku wykonywał ramki do powielaczy i obijał je płótnem. Po strajku ukrywał w swoim mieszkaniu materiały „Solidarności”, które odnaleziono w trakcie przeprowadzonego przeszukania. Zajmował się także kolportażem ulotek, stemplowaniem i zrywaniem obwieszczeń WRON i dyrekcji zakładu. Z powodu kontynuowania działalności został internowany na podstawie decyzji nr 178 Komendanta Wojewódzkiego MO w Lublinie z 8.05.1982 r. i 10.05.1982 r. osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Lublinie. Internowanie uchylono na podstawie decyzji z 16.06.1982 r. Po zwolnieniu z internowania kontynuował działalność związkową i utrzymywał kontakty z innymi działaczami z podziemnych struktur „Solidarności” w Świdniku. Z tego powodu w okresie od 5 listopada 1982 r. do 2 lutego 1983 r. został ponownie internowany i represjonowany w specjalnym obozie wojskowym w Budowie. Poddawany był nękającym przesłuchaniom. Z powodu swojej działalności Pan Antoni Cholewa był inwigilowany i kontrolowany przez SB oraz wielokrotnie w 1982, 1983 i 1985 roku wzywany na rozmowy ostrzegawcze.

5. Filip Elżbieta

była represjonowana z powodu działalności w okresie wydarzeń marcowych 1968 r. W dniu 1.04.1968 r. wysłała kartkę pocztową do znajomego. Na karcie zamieszczone były hasła demonstrantów-uczestników wydarzeń marcowych 1968 r., które cytował w swym przemówieniu I Sekretarz PZPR Władysław Gomułka, cytaty z Dziadów Adama Mickiewicza oraz hasła autorstwa E. Sęk zawierające krytykę ówczesnych władz. Z tego powodu w dniu 2.04. wszczęto dochodzenie. Elżbiecie Sęk zarzucano, że działała w celu rozpowszechniania fałszywych wiadomości mogących wyrządzić istotną szkodę interesom Państwa Polskiego. W dniu 24.04.1968 r. Prokurator Powiatowy w Zamościu zastosował wobec Elżbiety Sęk areszt tymczasowy. Jednocześnie wszczęto śledztwo, którego prowadzenie zlecono Wydz. Śledczemu KWMO w Lublinie. W toku prowadzenia śledztwa przeprowadzono analizę grafologiczną pisma Elżbiety Sęk. Ponadto dokonano przeszukań w domu w/w, inwigilacją objęto także rodziców i rodzeństwo. Sprawę zakończono skierowaniem oskarżenia do Sądu Rejonowego w Zamościu, który wyrokiem z 26.06.1968 r., na posiedzeniu niejawnym, skazał Elżbietę Sęk na 1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz utratę praw honorowych i obywatelskich na 3 lata. Na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres tymczasowego aresztowania od dnia 24.04.1968 r. do dnia 26.06.1968 r. Sąd Wojewódzki w Lublinie wyrokiem z dnia 30.09.1968 r. utrzymał powyższy wyrok w mocy. Karę więzienia Elżbieta Sęk odbywała w ZK w Chełmie. Zwolniona warunkowo z odbycia reszty kary postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Lublinie 20.05.1969 r. na okres próby do 20.05.1970 r. Po wyjściu z więzienia objęta została kontrolą operacyjną i poddana inwigilacji. Rozpoznawano postawę polityczną jej rodziny, analizowano jej kontakty także towarzyskie, gdyż wg oceny SB „utrzymywała kontakty z osobami negatywnie ustosunkowanymi do PRL”. Z uwagi na to, że mimo warunkowego zwolnienia pozbawiona była nadal praw obywatelskich i honorowych, nie mogła uzyskać pracy. Elżbieta Sęk kontrolowana była także w trakcie studiów na Wydziale Budowlanym WSI w Lublinie, które podjęła w 1970 r., a także po założeniu rodziny i wyjeździe do Puław. Kontrolę operacyjną zakończono w 1974 roku.

6. Guca Zbigniew

Od 1982 roku był aktywnym działaczem podziemnych struktur „Solidarności” w Chełmskich Zakładach Obuwniczych. Zaangażowany był w druk i kolportaż nielegalnych ulotek i wydawnictw. Po przeprowadzonym w dniu 29.01.1982 roku w mieszkaniu Zbigniewa Guca i w jego miejscu pracy przeszukaniu, w wyniku którego ujawniono liczne wydawnictwa sygnowane przez „Solidarność” został zatrzymany, a następnie na wniosek Prokuratury Rejonowej w Chełmie z dnia 30 stycznia 1982 roku, tymczasowo aresztowany w Zakładzie

Karnym w Chełmie. W dniu 4.03.1982 roku Sąd Wojewódzki w Lublinie wydał wyrok skazujący Pana Zbigniewa Guca na karę 2 lat pozbawienia wolności oraz zasądził 3 175 zł opłaty tytułem poniesionych kosztów postępowania. 14 marca 1982 roku Sąd Wojewódzki w Lublinie uchylił areszt wobec Pana Zbigniewa Guca uwzględniając bardzo jego dobrą opinię z miejsca pracy oraz trudną sytuację rodzinną, na utrzymaniu miał niepracującą żonę oraz pięcioro nieletnich dzieci. Prokuratura Rejonowa w Chełmie wniosła na tę okoliczność zażalenie, jednak Sąd Najwyższy w Warszawie utrzymał w mocy wcześniejsze postanowienie o uchyleniu tymczasowego aresztowania. 14 czerwca 1982 roku odbyła się rozprawa rewizyjna w Sądzie Najwyższym w wyniku której wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec Pana Zbigniewa Guca zostało zawieszona na okres 4 lat. Mimo doznanych represji Pan Zbigniew Guc kontynuował działalność w podziemnych strukturach „Solidarności” oraz bardzo aktywnie uczestniczył w uroczystościach patriotyczno-religijnych i rocznicowych organizowanych w latach 1982-1989 przez podziemną „Solidarność” w Chełmie.

7. Jastrzębski Jan Janusz

Od początku lat 70-tych był inwigilowany i kontrolowany przez Służbę Bezpieczeństwa. W 1970 roku został osadzony na 75 dni w areszcie za wyrwanie karty mobilizacyjnej z książeczki wojskowej oraz zwolniony z pracy. W styczniu 1971 roku była z Janem Januszem Jastrzębskim prowadzona rozmowa profilaktyczno-ostrzegawcza w związku z jego wystąpieniem w czasie wydarzeń w grudniu 1970 roku, kiedy to odmówił pełnienia dyżuru na terenie zakładu pracy. W toku prowadzonej od 30.08.1975 roku przez SB kontroli operacyjnej z Janem Januszem Jastrzębskim wielokrotnie przeprowadzano rozmowy profilaktyczno-ostrzegawcze oraz dwukrotnie w styczniu i marcu 1975 roku przeprowadzano przeszukania w jego miejscu zamieszkania. W wyniku przeprowadzonych rewizji odnaleziono kilkadziesiąt egzemplarzy literatury bezdebitowej. W dniu 25.09.1977 roku Jan Janusz Jastrzębski podczas rozpowszechniania nielegalnych publikacji został zatrzymany z użyciem siły przez funkcjonariuszy w Radzynie Podlaskim, pobity i poddany przesłuchaniom. Od 1986 r. Pan Jan Janusz Jastrzębski zajął się organizacją i realizacją rajdów rowerowych, propagujących treści patriotyczno-historyczne. Organizował także rocznicowe wystąpienia publiczne o tematyce patriotyczno-historycznej, m.in. 11.11.1988 r. z okazji 70 rocznicy odzyskania niepodległości. Z powodu tej aktywności Pan Jan Janusz Jastrzębski, w obawie przed represjami, ukrywał się w okresie od grudnia 1988 roku do kwietnia 1989 roku na terenie Łukowskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego.

8. Józwiak Mieczysław

Był aktywnym członkiem NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” od 1981 r. do 1989 r. na terenie gminy Michów i powiatu lubartowskiego. Brał udział w organizowanych akcjach protestacyjnych, w nielegalnych zebraniach i rozpowszechnianiu ulotek oraz wydawnictw bezdebitowych. Z powodu zaangażowania w kolportaż wydawnictw niezależnych w 1984 r. przeprowadzona z nim została rozmowa ostrzegawcza.

9. Karczevska Jadwiga

W 1980 roku była współinicjatorką powstania NSZZ „Solidarność” w Przedsiębiorstwie Spedycji Krajowej w Siedlcach i została tam wybrana przewodniczącą Komisji Zakładowej. W grudniu 1982 roku, przez miesiąc czasu ukrywała poszukiwanego Mirosława Andrzejewskiego, po jego ucieczce z internowania z Ośrodka Odosobnienia w Kwidzynie. W latach 1984-1989 współpracowała przy druku i składzie książek Wydawnictwa „Metrum”, niezależnej oficyny działającej w Siedlcach w latach 1984-1989, powstałej przy piśmie o tej samej nazwie oraz przy składzie książek Wydawnictwa im. Grzegorza Przemyska, oficynie poetyckiej działającej w latach 1985-1988 w Siedlcach, nazwanej przez młodych poetów skupionych wokół niej w hołdzie innemu młodemu poecie zamordowanemu przez MO. Na składanie publikacji Wydawnictwa Metrum Pani Jadwiga Karczevska udostępniała swoje mieszkanie w Siedlcach.

10. Koguciuk Zdzisław

W latach 1980-1981 był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” na terenie Lokomotywowni Węzła PKP w Lublinie i Wschodniego Okręgu Kolei Państwowych. Był współorganizatorem strajku na terenie Lokomotywowni PKP w Lublinie w dniach 16-19 lipca 1980 r., a we wrześniu 1980 r. aktywnie włączył się w tworzenie struktur związku. Wszedł w skład Komisji Wydziałowej i jednocześnie w latach 1980-1981 był redaktorem „Solidarności Kolejowej. Biuletynu Informacyjnego WOKP Lublin”. Po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaniechał prowadzenia działalności związkowej i politycznej. Przez kilka tygodni pozostawał w ukryciu, następnie zaangażował się w działalność podziemnych struktur „Solidarności”. W latach 1982 -1983 był kolporterem wydawnictw podziemnych. Udostępniał swoją wynajmowaną stancję na punkt kolportażowy i był organizatorem kolportażu podziemnych wydawnictw do innych węzłów PKP. W czerwcu 1983 r. wraz z Januszem Iwaszką zainicjował wydawanie podziemnego „Biuletynu Informacyjnego Kolejarzy” organu Tymczasowej KZ Kolejarzy Węzła Lublin. W latach 1983-1989 był redaktorem, drukarzem i kolporterem tego pisma (tytuł zmienny). Brał udział w akcjach ulotkowych i innych bojkotujących tworzenie reżimowych związków zawodowych. Pomijany był w awansach w pracy i kierowany, mimo wyższego wykształcenia, do ciężkich prac fizycznych. Zdzisław Koguciuk czynnie zaangażował się także w działalności Krajowego Duszpasterstwa Kolejarzy. Duszpasterstwo Kolejarzy było miejscem spotkań kręgów opozycyjnych, organizowane tam były uroczystości patriotyczno-religijne i rocznicowe np. kolejne rocznice lipca pod pomnikiem-krzyżem na terenie Lokomotywowni Lublin, pielgrzymki kolejarzy na Jasną Górę, 25 listopada w święto patronki kolejarzy Św. Katarzyny.

11. Kurek Ewa

Związana była z niezależnym ruchem wydawniczym w Lublinie. Utrzymywała kontakty z przedstawicielami środowisk opozycyjnych oraz redakcją Niezależnego Pisma Młodych Katolików "Spotkania". W latach 1982-1989 zaangażowana była w druk i kolportaż nielegalnego pisma „Spotkania” oraz książek wydawanych w ramach Biblioteki „Spotkań”. Na drukarnię udostępniała swój dom w Zemborzycach. Zajmowała się także kolportażem książek wydawanych przez inne niezależne wydawnictwa. Brała także aktywny udział w manifestacjach i uroczystościach patriotycznych i rocznicowych w Lublinie. Podczas manifestacji w dniu 3 maja 1983 r. została zatrzymana i ukarana przez Kolegium ds. Wykroczeń karą grzywny w wysokości 20. tys. zł. Ponadto za udział w nielegalnych manifestacjach i posiadanie literatury bezdebitowej odmówiono jej w 1986 r. wydania paszportu na wyjazd do USA na stypendium naukowe do Instytutu Piłsudskiego. Pani Ewa Kurek z powodu swej działalności była inwigilowana, zatrzymywana na 48 godzin oraz karana przez Kolegium do spraw wykroczeń, zaś w jej domu wielokrotnie przeprowadzono przeszukania.

12. Mazurek Janusz

Był działaczem „Solidarności” na UMCS, współorganizatorem akcji strajkowych oraz spotkań z działaczami z Warszawy. Jednocześnie był członkiem zespołu ekspertów przy Międzyzakładowym Komitecie Założycielskim, następnie pełnił funkcję doradcy Regionu Środkowo-Wschodniego w Lublinie. Ponadto był społecznym pracownikiem działu interwencji przy MKZ, a następnie Zarządu Regionu. Po ogłoszeniu stanu wojennego nie zaprzestał działalności aktywnie włączając się do pracy w strukturach podziemnych. Został internowany 4.05.1982 r. po zatrzymaniu za udział w manifestacji 3 maja na placu Litewskim, osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Lublinie, od 2.08. 1982 w Kwidzynie. Był uczestnikiem głódówki po pacyfikacji internowanych w dniu 14.08.1982 r. w Kwidzynie. Zwolniony z internowania 15.10.1982 r. Mimo przeprowadzonych z nim na UMCS rozmów „profilaktyczno-wychowawczych”, kontynuując działalność konspiracyjną, włączył się w odbudowę struktur związkowych i tworzenie Tymczasowego Zarządu Regionu. Utrzymywał aktywny kontakt z członkami kierownictwa TZR i innymi działaczami podziemnej

Solidarności także w innych ośrodkach np. w Puławach, w Biłgoraju. Osobom pracującym w nielegalnej drukarni w Puławach dostarczał materiały do druku. Od 1982 roku był członkiem podziemnej regionalnej grupy ekspertów „Solidarności”. Był wykładowcą podczas szkoleń dla działaczy podziemia. W 1983 roku był jednym z głównych organizatorów wczasów dla byłych internowanych i osób więzionych za działalność polityczną i ich rodzin w Kazimierzu Dolnym. Z powodu działalności w nielegalnych strukturach NSZZ „Solidarność”, po przeszukaniu w jego mieszkaniu, w dniu 26.10.1983 r. został zatrzymany i aresztowany. Zwolniony z Aresztu Śledczego 24.07.1984 r. na mocy ustawy amnestyjnej, po 9 miesiącach przetrzymywania bez wyroku. W trakcie aresztowania rozwiązano z nim umowę o pracę na UMCS. Janusz Mazurek był także współautorem listu otwartego skierowanego do sejmu PRL dot. uprowadzenia i zabójstwa ks. Jerzego Popiełuszki, opublikowanego 16.11.1984 r. w podziemnym Informatorze Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ „Solidarność”. Postępowanie prokuratorskie w tej sprawie zostało umorzone postanowieniem z dn. 27.04.1985 r. Janusz Mazurek był członkiem działającej od jesieni 1987 roku Komisji ds. Interwencji i Praworządności NSZZ „Solidarność” w Lublinie. W ramach tej Komisji służył pomocą finansową i prawną osobom represjonowanym. We wrześniu 1988 r. uczestniczył w konspiracyjnym Międzynarodowym Sympozjum Związków Zawodowych w Niechobrzy k/Rzeszowa. Był również aktywnym uczestnikiem uroczystości rocznicowych i religijno-patriotycznych w Lublinie i innych miejscowościach w regionie lubelskim. W 1988 r. podjął aktywne działania zmierzające do wznowienia legalnej działalności NSZZ „Solidarność”, a w 1989 wszedł w skład Komitetu Obywatelskiego Lubelszczyzny.

13. Oleszek Adam

Od chwili powstania NSZZ „S” na terenie WSK Świdnik aktywnie zaangażował się w działalność tego związku. W latach 1982-1984 należał do konspiracyjnych struktur „Solidarności” w WSK, pełnił funkcję przewodniczącego Tymczasowej Komisji Zakładowej. W jego mieszkaniu odbywały się konspiracyjne zebrania, którym przewodniczył. W ramach podziemnej Komisji Zakładowej zajmował się również zbieraniem składek oraz odpowiadał za kolportaż prasy nielegalnej na terenie WSK. Za powyższe w dniu 19 stycznia 1984 r. został zatrzymany na 48 godzin, a następnie zastosowano wobec niego areszt tymczasowy do 16.02.1984 r. Postępowanie prokuratorskie umorzono 24.07.1984 r. na podstawie amnestii z 21.07.1984 r. Adam Oleszek brał udział w konspiracyjnych zebraniach związkowych oraz w uroczystościach patriotyczno-religijnych np. w ślubowaniu wierności ideałom „Solidarności” w kościele na Poczekajce w Lublinie w dniu 26.11.1983 r. Formą represji zastosowaną wobec Adama Oleszka było również zastrzeżenie wyjazdów zagranicznych na okres 2 lat.

14. Piкуła Krystyna

W latach 1980-1981 zaangażowana w działalność „Solidarności” w Tomaszowie Lubelskim, była członkiem Zarządu i skarbnikiem Międzyzakładowych Komisji Koordynacyjnych w Tomaszowie. Po ogłoszeniu stanu wojennego nie zaniechała działalności związkowej, utrzymywała kontakty z działaczami struktur podziemnych „Solidarności” w Tomaszowie. Zajmowała się kolportażem podziemnej prasy i wydawnictw. Rozprowadzała literaturę i prasę bezdebitową, a także prowadziła związane z tym rozliczenia. Zaangażowana była także w rozpowszechnianie ulotek nawołujących do bojkotu wyborów do sejmu PRL. Z tego powodu w dniu 9.04.1984 r. została zatrzymana na 48 godzin i poddana przesłuchaniu. Natomiast w dniu 11.04.1984 r., pod zarzutem redagowania i rozpowszechniania nielegalnego pisma „Roztocze”, sygnowanego przez „Solidarność” została aresztowana i objęta śledztwem prowadzonym przez WUSW w Zamościu i Prokuraturę Wojewódzką w Zamościu. Osadzona została w Zakładzie Karnym w Zamościu, a od 10.07.1984 w Areszcie Śledczym w Lublinie. Okres aresztowania dwukrotnie przedłużano. Areszt uchylono 27.07.1984 r. na podstawie amnestii z 21.07.1984 r. W 1987 roku w związku z podejrzeniem o udział Krystyny Piкуły w kolportażu literatury bezdebitowej przeprowadzono przeszukania w jej domu w Tomaszowie. Pani Krystyna Piкуła była współorganizatorką i uczestniczką uroczystości

patriotyczno-religijnych i rocznicowych w Tomaszowie Lubelskim. Brała udział w konspiracyjnych spotkaniach środowisk opozycyjnych Tomaszowa oraz związanych z „Solidarnością” Rolników Indywidualnych w Komarowie, a także udostępniała swoje mieszkanie na zebrania. Z powodu swej działalności Pani Krystyna Pikula była inwigilowana, zatrzymywana i pozbawiona wolności, a w jej domu przeprowadzono przeszukania.

15. Sobota Jan

Uczestniczył aktywnie w zorganizowanym w dniach 17-19 lipca 1980 roku strajku na terenie PKS Oddział Towarowy w Kraśniku i przedstawił władzom postulaty załogi. Z chwilą powstania NSZZ „Solidarność” zaangażował się w tworzenie struktur tego związku. Był przewodniczącym Komitetu Założycielskiego, a następnie pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Zakładowej w Oddziale PKS Kraśnik. Jednocześnie wchodził w skład MKZ Ziemi Kraśnickiej, następnie Oddziału Ziemi Kraśnickiej. Na I Walnym Zebraniu Delegatów NSZZ „Solidarność” Regionu Środkowo-Wschodniego w Świdniku w kwietniu 1981 roku został wybrany do Zarządu Regionu. Po wprowadzeniu stanu wojennego 13.12.1981 r. wyniósł i zabezpieczył dokumentację dot. „Solidarności” z zajezdni PKS w Kraśniku. Był jednocześnie współorganizatorem i uczestnikiem strajku okupacyjnego w I Oddziale PKS w Kraśniku. Przed pacyfikacją strajku, na mocy decyzji Komitetu Strajkowego opuścił zakład pracy i dołączył do strajkującej Fabryki Łożysk Toczyńskich w Kraśniku. Wszedł w skład tamtejszego Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego. W dniu 16.12.1981 r. siostra Jana Soboty, także pracownica Oddziału PKS w Kraśniku, Bronisława Baran zorganizowała wiec, na którym odczytała list Jana Soboty, wzywający pracowników PKS do uczestnictwa w strajku na terenie FŁT w Kraśniku. Tuż przed pacyfikacją strajku w FŁT, w nocy z 17 na 18.12.1981 r. Jan Sobota wraz z Wiesławem Pastuszką przewodniczącym KS w FŁT i innymi członkami Komitetu Strajkowego opuścił FŁT i pozostawał w ukryciu do czerwca 1983 roku. Do pracy w PKS w Kraśniku został przywrócony dopiero w 1989 roku. Ukrywając się uczestniczył w redagowaniu tekstów i w druku prasy podziemnej sygnowanej przez „Solidarność”, ukazującej się w Kraśniku. W 1989 roku Jan Sobota wszedł w skład Komitetu Obywatelskiego Ziemi Kraśnickiej, był przewodniczącym KO w gm. Trzydnik. Wybrany został także do Zarządu Oddziału Ziemi Kraśnickiej i do Zarządu Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ „Solidarność”.

16. Stasz Kazimierz

W latach 1980-1981 był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” w Lublinie. Był członkiem Zarządu Regionu, a także wchodził w skład redakcji Biuletynu Informacyjnego „Solidarność” Regionu Środkowo-Wschodniego NSZZ „Solidarność” w Lublinie. Brał udział w przygotowaniu Nr 31 tego pisma z 8.06.1981 r. Po wprowadzeniu stanu wojennego kontynuując działalność konspiracyjną włączył się w odbudowę struktur związkowych i tworzenie Tymczasowego Zarządu Regionu. Odgrywał czołową rolę w podziemnych strukturach „Solidarności” na terenie Lublina. Utrzymywał aktywny kontakt z członkami kierownictwa TZR i innymi działaczami podziemnej Solidarności, zwłaszcza z Januszem Mazurkiem. W ramach działającej przy Tymczasowym Zarządzie Regionu Regionalnej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” prowadził szeroką działalność kolportażowo-wydawniczą, odpowiedzialny był za kolportaż prasy związkowej. Z powodu działalności w nielegalnych strukturach NSZZ „Solidarność”, po przeszukaniu w jego mieszkaniu, w dniu 17.05.1984 r., w wyniku którego zarekwirowano literaturę bezdebitową, został zatrzymany na 48 godzin, a następnie na podstawie postanowienia Prokuratora Rejonowego dla m. Lublina z 19.05.1984 r. tymczasowo aresztowany. Osadzony został w Areszcie Śledczym w Lublinie. Zwolniony w dniu 26.07.1984 r. na podstawie ustawy o amnestii z 21.07.1984 r. Po zwolnieniu z aresztu nadal zajmował się kolportażem prasy związkowej zaangażował się w działania zmierzające do powołania w Lublinie Tymczasowej Rady NSZZ „Solidarność” Regionu Środkowo-Wschodniego. 6.03.1987 r. za kolportaż Informatora Regionu Środkowo-Wschodniego został ukarany przez Kolegium do Spraw Wykroczeń przy Prezydencie miasta Lublina grzywną w wysokości 50 tys. zł i obciążony kosztami postępowania. Aktywnie działał

w Klubie Katolickim w Lublinie. Jako artysta plastyk zaprojektował i wykonał medale wręczone osobom szczególnie zaangażowanym w organizowanie w okresie wakacji wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin członków „Solidarności”, w ramach akcji letniej „Wakacje z Bogiem”. Z powodu swej działalności był inwigilowany, zatrzymywany na 48 godzin i pozbawiony wolności, karany przez Kolegium ds. Wykroczeń, zaś w jego domu przeprowadzano przeszukania.

17. Tataru Tadeusz

W latach 1982-1983 zajmował się kolportażem prasy podziemnej i wydawnictw niezależnych na terenie Kraśnika. Przewoził te materiały np. Biuletyn Informacyjny Ziemi Kraśnickiej NSZZ „Solidarność” z Warszawy, gdzie był drukowany lub odbierał je na stacji PKP Kraśnik od kurierów z warszawskiej drukarni, a następnie dostarczał na teren Fabryki Łożysk Toczących w Kraśniku. W grudniu 1982 roku Tadeusz Tataru przewiózł z Warszawy do Kraśnika podziemną drukarnię (ramkę, wałek, matryce i farbę). Pan Tadeusz Tataru był łącznikiem między środowiskiem działaczy NSZZ „Solidarność” w Kraśniku, a ukrywającymi się w Warszawie, przywódcami strajku w FŁT w grudniu 1981 roku : Wiesławem Pastuszką, Aleksandrem Oczakiem i Janem Szlafią. W drugą rocznicę wprowadzenia stanu wojennego 13 grudnia 1983 r. Tadeusz Tataru uczestniczył, wraz z Aleksandrem Oczakiem, w malowaniu haseł na ścianach budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej w Kraśniku.

18. Wroński Józef

Od 1981 roku aktywnie działał w „Solidarności” RI w kole w Ignasinie i gminie Fajslawice. W 1982 roku był uczestnikiem akcji dostarczania żywności przez rolników z gm. Fajslawice dla środowiska represjonowanych związkowców „Solidarności” w Lublinie. 17.06.1984 r. jako członek Obwodowej Komisji Wyborczej we wsi Boniewo (gm. Fajslawice) zakwestionował ważność wyborów do Gminnej Rady Narodowej w związku z dopuszczeniem przez komisję do praktyki głosowania przez wyborców za nieobecnych członków swoich rodzin. 25.06.1984 r. wystosował pisemny protest do Państwowej Komisji Wyborczej i doprowadził do rozpoczęcia postępowania przed Sądem Najwyższym w Warszawie. W trakcie procesu, 25.10.1984 r. Józef Wroński został zabrany z domu przez SB, przewieziony na Posterunek MO w Fajslawicach i przez 7 godzin był zastraszany oraz nakłaniany do wycofania protestu (m.in. za obietnicę przyznania ciągnika i kombajnu). Poprzez opieszałość administracji sądu oraz działania SB („rozmowy ostrzegawcze”) próbowano uniemożliwić składanie zeznań przez świadków zgłoszonych przez J. Wrońskiego. 28.11.1984 r. proces zakończył się postanowieniem SN unieważniającym wybory w obwodzie Boniewo i nakazującym ich powtórzenie. 4. 01.1985 r. powołano nowy skład Obwodowej Komisji Wyborczej, bez Józefa Wrońskiego, aby nie mógł uczestniczyć jako jej członek w powtórzonych wyborach. Sprawa protestu wyborczego i bezprecedensowego postanowienia SN została nagłośniona przez zachodnie środki przekazu (m.in. RWE, Głos Ameryki) i prasę podziemną. W 1986 r. Józef Wroński był współinicjatorem protestu rolników gminy Fajslawice przeciw podwyżce składek na Fundusz Emerytalny Rolników, polegającego na odmowie zapłaty nakazów płatniczych oraz 3-krotnym skierowaniu zbiorowego listu do Sejmu PRL. Protest ten prowadzony był z różnym natężeniem do 1988 r. Od przełomu 1988/1989 był współorganizatorem protestów rolniczych w woj. lubelskim prowadzonych z poparciem „Solidarności” i „Solidarności” RI. Był przewodniczącym Komitetu Strajkowego Regionu Środkowo–Wschodniego z siedzibą w Piaskach Szlacheckich.

19. Wysokiński Zenon

W okresie 1980-1981 był jednym z najbardziej prężnych działaczy „Solidarności” na terenie wsi. Związany z Ośrodkiem Myśli Ludowej. Współzałożyciel NSZZ „Solidarność Chłopska” na terenie województwa lubelskiego. 21.12.1980 r. został przewodniczącym Tymczasowej Rady Wojewódzkiej Solidarności Chłopskiej, później zarejestrował związek rolników pod nazwą NSZZ Solidarność Chłopska gdzie pełnił funkcję przewodniczącego Komitetu

Założycielskiego. Pod datą 10.04.1981 r. założono p. Wysokińskiemu Kwestionariusz ewidencyjny o kryptonimie „Julek” i przez 8 lat gromadzono o nim informacje. Po wprowadzeniu stanu wojennego, mimo przeprowadzenia z nim w styczniu 1982 r. rozmowy ostrzegawczej, w ramach akcji krypt. „Klon”, mającej na celu zastraszenie i spowodowanie rezygnacji z prowadzenia dalszych działań, Zenon Wysokiński kontynuował działalność związkową. Represje stanu wojennego dotknęły Zenona Wysokińskiego dn. 5 10.1982 r., kiedy to przeprowadzono u niego w domu rewizję. Efektem był nakaz zatrzymania z dn. 6.10.1982 r. oraz Decyzja nr 224 o internowaniu z tą samą datą. Z internowania został zwolniony 30.11.1982 r. W 1989 roku Zenon Wysokiński podjął aktywne działania zmierzające do wznowienia legalnej działalności NSZZ „Solidarność Chłopska” Ziemi Lubelskiej i aktywnie uczestniczył w spotkaniach Komitetów Założycielskich.

20. Zieliński Euzebiusz

W latach 1980-1981 był aktywnym członkiem NSZZ „Solidarność” w Siedleckich Zakładach Meblarskich. Po 13.12.1981 r. nie zaniechał prowadzenia działalności związkowej i politycznej, aktywnie włączył się w kolportaż prasy i wydawnictw podziemnych. Kolportował m.in. publikacje wydawnictwa „NOWA”, „Krań”, „Myśl”, „KOS”, „SKOS”, „CDN”, „Most”, „PoMost”, „Metrum”, „Wydawnictwo im. Grzegorza Przemyska”. W maju 1987 r. w trakcie rozpowszechniania wydawnictw bezdebitowych Euzebiusz Zieliński został zatrzymany, a w jego domu przeprowadzono przeszukanie. W dniu 30.05.1987 r. Kolegium ds. Wykroczeń przy Prezydencie M. Siedlec orzekło wobec niego karę grzywny w wysokości 30 tys. zł. i przepadek zakwestionowanej w trakcie przeszukań literatury. Pomimo doznanych represji Pan Euzebiusz Zieliński nadal uczestniczył w kolportażu wydawnictw niezależnych. Aktywnie uczestniczył również w manifestacjach religijno-patriotycznych z okazji rocznic narodowych, we Mszach za Ojczyznę w Siedlcach i Warszawie. Działał także w Siedleckim Diecezjalnym Komitecie Charytatywnym i Kościelnej Służbie porządkowej przy grobie ks. Jerzego Popiełuszki. Ponadto był autorem artykułów publikowanych w latach 1987-1989 w „Gazecie Podlaskiej”. Z powodu swej działalności był inwigilowany, kontrolowany operacyjnie, wzywany na przesłuchania oraz zatrzymywany w areszcie na 48 godzin.

21. Zaranek Andrzej

Odegrał wiodącą rolę w organizowaniu Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w Dyrekcji Regionalnej Kolei Państwowych w Lublinie, a od października 1980 r. pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Zakładowej w Zarządzie Trakcji i Zasilania DRKP. Po wprowadzeniu stanu wojennego nie zaniechał prowadzenia działalności związkowej i politycznej. Był współorganizatorem odbudowy nielegalnych struktur „Solidarności” w PKP. Utrzymywał kontakty z osobami kontynuującymi działalność opozycyjną i osobami internowanymi. Organizował w WDOKP zebrania nielegalne i protest przeciwko wprowadzeniu stanu wojennego i internowaniu czołowych członków „Solidarności”. Był inspiratorem obchodów rocznicy strajków kolejarzy. Za udział w manifestacji w dniu 3 maja 1982 roku został zatrzymany i ukarany przez Kolegium ds. Wykroczeń karą grzywny w wysokości 5000 tys. zł. Planowano wówczas dokonać jego internowania, jednakże ze względu na jego chorobę i konieczność odbycia leczenia szpitalnego odstąpiono od wykonania tej decyzji i przesunięto ją w czasie. Pan Andrzej Zaranek został internowany w dniu 30.08.1982 r. i osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Lublinie. Zwolniony z internowania 7.12.1982 r. Po zwolnieniu z internowania kontynuował działalność w kolejarskich strukturach podziemnych. Aktywnie zajmował się kolportażem prasy związkowej i wydawnictw podziemnych dostarczając je swoim współpracownikom. Występował także w obronie innych represjonowanych np. zwolnionej z pracy w DOKP, uczestniczki manifestacji w dniu 1maja 1983 roku, Barbary Wierzby. Z powodu swojej działalności Pan Andrzej Zaranek był inwigilowany i kontrolowany przez SB oraz wielokrotnie wzywany na rozmowy ostrzegawcze, m.in. w związku z emisją audycji Radia „Solidarność”, a w jego miejscu pracy i w mieszkaniu przeprowadzano przeszukania. Formą represji wobec Pana Andrzeja Zaranka było także zastrzeżenie wyjazdów zagranicznych w latach 1982-1986.

22. Żebrowski Zygmunt

Był aktywnym członkiem NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” od 1981 r. do 1989 r. na terenie gminy Krasnystaw oraz woj. chełmskiego i zamojskiego. Brał udział w organizowanych akcjach protestacyjnych, w nielegalnych zebraniach i rozpowszechnianiu ulotek oraz wydawnictw bezdebitowych. Uczestniczył w spotkaniach oświatowo-formacyjnych w Diecezjalnym Domu Rekolekcyjnym w Łabuniach. W styczniu 1989 roku wszedł w skład Wojewódzkiej Rady Rolników „Solidarność”. W kwietniu 1989 roku został powołany do Gminno-Miejskiej Rady Rolników „Solidarność” w Krasnymstawie i wybrany w skład Prezydium tej Rady.

Pośmiertnie:

23. Bondos Alfred

Od września 1980 r. był aktywnym działaczem „Solidarności”; członkiem Prezydium KZ w WSK PZL, przewodniczącym podkomisji ds. socjalno-bytowych; organizatorem audycji związkowych w zakładowym radiowęźle. W latach 1980-1981 był także inicjatorem i naczelnym redaktorem biuletynu związkowego „Grot”. Wybrany został delegatem na I WZD Regionu Środkowo-Wschodniego, a we wrześniu 1981 r. na I Krajowy Zjazd Delegatów. 13 grudnia 1981 r. uniknął internowania, wyskakując przez balkon ze swojego mieszkania na drugim piętrze. Przedostał się na teren WSK i był współorganizatorem strajku w WSK PZL w dniach 13-16 grudnia 1981 r. Po pacyfikacji strajku przez 4 miesiące pozostawał w ukryciu na terenie zakładu, 25 kwietnia 1982 r. potajemnie wywieziony. 16 grudnia 1982 r. ujawnił się w KWMO Lublin. 17 grudnia 1981 r. został zwolniony z WSK i pozostawał bez pracy do października 1983 r. kiedy to został kierowcą taksówki bagażowej, zakupionej przy wsparciu i na potrzeby podziemia. W 1983 roku był współorganizatorem Klubu Katolickiego w Świdniku. W latach 1983-1985 redaktorem audycji świdnickiego podziemnego Radia „Solidarność”. Związany był także z wydawanym w Świdniku podziemnym pismem „Grot”, gdzie do 1989 zamieszczane były teksty jego autorstwa. Alfred Bondos był również współautorem i sygnatariuszem listu otwartego do Sejmowej Komisji Spraw Wewnętrznych i Wymiaru Sprawiedliwości z dn. 08.11.1984 r. w związku z zabójstwem ks. Jerzego Popiełuszki. W maju 1986 r. aktywnie uczestniczył w przygotowaniu uroczystości poświęcenia „Dzwonu Wolności” – symbolu ludzi pracy w kościele w Świdniku. Z powodu swej działalności wielokrotnie był zatrzymywany i przesłuchiwany, a w jego mieszkaniu przeprowadzano przeszukania. Po przeszukaniu w dniu 21 stycznia 1984 r. został aresztowany. Przetrzymany był w AŚ w Lublinie, następnie AŚ Warszawa-Mokotów. 26 lipca 1984 r. został zwolniony na mocy amnestii. Alfred Bondos był także współorganizatorem Wakacji z Bogiem i zapewniał transport taksówką bagażową. W 1985 r. w związku z tą działalnością, odebrano mu prawo jazdy, a samochód został skradziony i rozbity przez tzw. nieznaną sprawców. W czerwcu 1987 r. został zatrzymany na 48 godzin w czasie wizyty Jana Pawła II w Lublinie. W 1989 r. zaangażował się w organizację i działalność Stowarzyszenia SOS „S” na rzecz potrzebujących w Świdniku.

24. Bożyk Eugeniusz

W latach 1980-1981 był zaangażowany w działalność „Solidarności” w Wytwórni Sprzętu Komunikacyjnego w Świdniku. Po ogłoszeniu stanu wojennego nie zaniechał działalności związkowej i uczestniczył w dniach 14-16 grudnia 1981 r. w strajku okupacyjnym w WSK. Po pacyfikacji strajku włączył się działalność związkową w warunkach podziemnych. W lutym 1982 roku uczestniczył w zainicjowanych przez środowiska „Solidarności” WSK spacerach w porze nadawania Dziennika Telewizyjnego jako formie protestu przeciwko propagandzie władz stanu wojennego. W ramach represji za „świdnickie spacery” 12 lutego został zatrzymany na 48 godzin. Z powodu kontynuowania działalności i czynny udział w strajku w miejscu pracy, na podstawie decyzji nr 179 Komendanta Wojewódzkiego MO w Lublinie

z 8.05.1982 r., został internowany i 10.05.1982 r. osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Lublinie. Internowanie uchylono na podstawie decyzji z 16.06.1982 r. Po zwolnieniu z internowania Pan Eugeniusz Bożyk nadal utrzymywał kontakty z innymi działaczami z podziemnych struktur „Solidarności” w Świdniku. Jako uczestnik strajków i protestów po 13 grudnia 1981, kontynuujący działalność w podziemnych strukturach związku Pan Eugeniusz Bożyk w okresie od 5 listopada 1982 do 2 lutego 1983 r. został ponownie internowany i represjonowany w specjalnym obozie wojskowym w Budowie. Poddawany był nękającym przesłuchaniom.

25. Cisak Jan

Był aktywnym członkiem NSZZ RI „Solidarność” od 1981 r. do 1989 r. na terenie gminy Komarów. W grudniu 1982 roku i styczniu 1983 roku brał udział w akcji pomocy żywnościowej i finansowej dla osób zwolnionych z pracy za działalność opozycyjną w czasie trwania stanu wojennego. Uczestniczył w spotkaniach konspiracyjnych, w kolportażu ulotek i uroczystościach religijnych w intencji „Solidarności”. Z powodu zaangażowania w działalność opozycyjną w gminie Komarów był w latach 1983-1988 inwigilowany i kontrolowany operacyjnie. Był zatrzymywany na 48 godzin, a w jego domu przeprowadzano przeszukania.

26. Kurowski Stanisław

W latach 1980-1981 był działaczem NSZZ „Solidarność” RI na terenie woj. siedleckiego. Był jednym z aktywniejszych działaczy na rzecz tworzenia ogniw Solidarności Wiejskiej na terenie woj. siedleckiego, zwłaszcza w gminie Trzebieszów. Był przewodniczącym Koła „Solidarności” w swojej miejscowości Leszczanka, wiceprzewodniczącym Zarządu Gminnego NSZZ RI „Solidarność” w Trzebieszowie, a także członkiem Komisji Rewizyjnej Zarządu Wojewódzkiego NSZZ RI „Solidarność” w Siedlcach. Uczestniczył w organizowaniu różnego rodzaju akcji protestacyjnych i propagandowych. Po wprowadzeniu stanu wojennego, mimo przeprowadzenia z nim w dniu 21.12.1981 r. rozmowy ostrzegawczej, w ramach akcji „Klon”, polegającej na rozmowach profilaktyczno-ostrzegawczych z działaczami „Solidarności” nietypowanymi do internowania, w celu ich zastraszenia i zniechęcenia do dalszej działalności opozycyjnej, kontynuował działalność w podziemnych strukturach „Solidarności”. Zajmował się tam między innymi kolportażem prasy i wydawnictw podziemnych. Zaangażowany był także w działalność Duszpasterstwa Rolników Ziemi Podlaskiej, skupiającego większość czołowych aktywistów b. NSZZ RI „Solidarność”. Z powodu swej działalności był inwigilowany i kontrolowany operacyjnie. W czerwcu 1989 r. wspomagał akcję wyborczą prowadzoną przez Komitety Obywatelskie.

27. Rękas Krystyna

W latach 1980-1981 aktywnie działała w NSZZ „Solidarność” na terenie Zamościa i woj. zamojskiego. W okresie stanu wojennego i po jego zawieszeniu zaangażowana była w kolportaż wydawnictw sygnowanych przez „Solidarność” i innej literatury bezdebitowej m. in. wśród b. działaczy „Solidarności” RI na terenie woj. zamojskiego. Uczestniczyła w redagowaniu i wydawaniu Biuletynu Informacyjnego „Ziarna”. Aresztowana w dniu 8.10.1985 r., została osadzona w Areszcie Śledczym w Zamościu, a od 30.12.1985 r. w Areszcie Śledczym w Lublinie. W toku prowadzonego postępowania przygotowawczego była ona poddawana różnym szykanom przez funkcjonariuszy SB, a jej zeznania były wymuszone. Jej wielokrotne wnioski o uchylenie aresztu lub złagodzenie środka zapobiegawczego nie były uwzględniane przez Sąd. Wielomiesięczny areszt śledczy był odbywaniem kary zanim ją orzeczono. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 30.05.1986 r. skazana została na 1 rok i 3 miesiące pozbawienia wolności. Na poczet kary ograniczenia wolności zaliczono jej okres zatrzymania od 8.10.1985 r. do 30.05.1986 r. Zwolniona została z aresztu w dniu 3.07.1986 r. na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Zamościu. W dniu 5.09.1986 r. Sąd Rejonowy w Zamościu umorzył postępowanie karne

wobec Krystyny Rękas na mocy amnestii z dn. 17.07.1986 r. Po zwolnieniu z więzienia kontynuowała działalność w podziemnych strukturach NSZZ „Solidarność”, utrzymywała kontakty z innymi działaczami z terenu Zamościa i województwa zamojskiego. Z powodu tej działalności była inwigilowana i wzywana na rozmowy ostrzegawcze, a w jej domu przeprowadzono przeszukania.

28. Tofil Marian

Był aktywnym członkiem NSZZ „Solidarność” przy Hucie Stalowa Wola. W okresie stanu wojennego działał na rzecz podziemnych struktur NSZZ „Solidarność”. Z powodu tej działalności w okresie od 5 listopada 1982 r. do 3 lutego 1983 r. został internowany i represjonowany w specjalnym obozie wojskowym w Czerwonym Borze. Poddawany był nękającym przesłuchaniom prowadzonym przez oficerów WSW i funkcjonariuszy SB. Marian Tofil i pozostali internowani - represjonowani za działalność związkową zakwaterowani byli w 20 barakach, zbudowanych z trzech połączonych wagonów towarowych każdy, odizolowanych od pozostałej części jednostki wojskowej. Warunki zamieszkania były wybitnie represyjne (piętrowe prycze metalowe po 50 w każdym baraku, znikome, całkowicie niewystarczające na warunki zimowe ogrzewanie, pozbawienie kontaktów ze światem zewnętrznym). Podobny charakter miała wykonywana, przez osadzonych w obozie rezerwistów, praca przy budowie drogi na poligonie w warunkach surowej zimy bez odpowiedniego sprzętu. Po zwolnieniu z przymusowych ćwiczeń wojskowych w Czerwonym Borze Pan Marian Tofil włączył się ponownie w działalność podziemnych struktur „Solidarności” w Hucie Stalowa Wola i w kolportaż nielegalnych wydawnictw w latach 1983-1984. Zaangażowany był również w zbieranie składek dla rodzin osób represjonowanych.

29. Ważny Marian

Członek NSZZ "Solidarność" Rolników Indywidualnych od 1980 r. Wielokrotnie przesłuchiwany przez SB. W jego domu dochodziło do licznych rewizji. Zatrzymywany na 48 godz. w Zamościu i Tomaszowie Lubelskim. Kolportował prasę podziemną. Działał w Duszpasterstwie Rolników.

30. Zaguła Józef

W latach 1980-1981 był zaangażowany w tworzenie struktur „Solidarności” w Fabryce Samochodów Ciężarowych w Lublinie. Po ogłoszeniu stanu wojennego uczestniczył w dniach 14-16 grudnia 1981 r. w strajku okupacyjnym w FSC, wchodził w skład Komitetu Strajkowego. Za zorganizowanie i kierowanie akcją strajkową na terenie FSC, w ramach Komitetu Strajkowego, prowadzone było wobec J. Zaguły postępowanie przygotowawcze. Na podstawie postanowienia Prokuratora Rejonowego w Lublinie z 27.03.1982 r. został aresztowany i osadzony w Areszcie Śledczym w Lublinie. Zwolniony 11.10.1982 r. na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Lublinie, który wyrokiem z 11.10.1982 r. uchylił wobec Józefa Zaguły środek zapobiegawczy w postaci aresztu tymczasowego i skazał go na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności z zaliczeniem dotychczasowego aresztu. Po odzyskaniu wolności kontynuował działalność w podziemnych strukturach „Solidarności” w Zakładach Metalurgicznych „Ursus” w Lublinie, gdzie podjął pracę, po zwolnieniu z FSC. W czerwcu 1987 r. z innymi aktywistami „Solidarności” z terenu FSC Lublin skupionymi w Duszpasterstwie Ludzi Pracy przy kościele na ul. Gospodarczej, przygotował transparent z napisem „Solidarność” FSC, na spotkanie z papieżem Janem Pawłem II. W Zakładach Metalurgicznych zaangażował się w działalność Rady Pracowniczej, skupiającej byłych działaczy „Solidarności”.